

**ASSOCIACIÓ DE BIBLIOTECARIS,
ARXIVERS I DOCUMENTALISTES
DE LES ILLES BALEARS**

ESTUDI DE L'OFERTA D'OCUPACIÓ PÚBLICA ENTRE 1990 I 2004

**Comissió de Legislació i Estatus Professional de l'Associació de Bibliotecaris,
Arxivers i Documentalistes de les Illes Balears (ABADIB)**

Redacció de Conxa Calafat Marí amb la col·laboració d'Yvonne Sabaté Beltrán

Palma 2006

ÍNDEX

Estudi de l'oferta d'ocupació pública entre 1990 i 2004

I.	Ocupació pública entre 1990 i 2004	3
	Places convocades 1990-2004	
	Places convocades per àmbits de treball	
	Places convocades per categoria laboral	
	Categoria laboral per àmbits de treball	
	Relació laboral	
	Conclusions	
II.	Definició del lloc de feina	13
	Adscripció i denominació	
	Requisits principals	
	Funcions dels llocs de feina	
	Conclusions	
III.	Accés al lloc de feina i condicions laborals.....	20
	Accés al lloc de feina	
	Llocs de feina temporals	
	Jornada parcial	
	Horari	
	Conclusions	
IV.	Epíleg	25

La recollida de dades sobre les places convocades s'ha realitzat sobre un buidatge previ de totes les ofertes d'ocupació i convocatòries fet en el moment de la seva publicació al BOCAIB o BOIB. Aquest buidatge, l'ha fet el personal de la biblioteca de Cort de l'Ajuntament de Palma amb la finalitat d'informar els usuaris de la biblioteca.

Hem comprovat les oposicions relacionades amb arxius, biblioteques i documentació; per tant, l'estudi no inclou les que hagin pogut sortir sota d'altres epígrafs més o manco relacionats, com a informador juvenil, animador sociocultural o administratiu amb funcions múltiples. Tampoc hem inclòs els borsins per cobrir vacants ja que no detallen el nombre de places.

Hem revisat les bases específiques de les convocatòries, sobretot els primers apartats amb la denominació, classificació, relació laboral, sistema selectiu, nombre de places i requisits del personal aspirant. Llevat d'excepcions, no hem mirat la resta de les bases (temari, proves, etc.) ni les bases generals, només quan ens ha calgut per aclarir dubtes o completar les dades.

Som conscients que hem de considerar aquest estudi com una aproximació a l'ocupació pública ja que no inclou les places que hagin estat cobertes per altres mitjans. Per altra banda, no totes les administracions de les illes han publicat les seves convocatòries completes al BOIB o al BOE: per exemple, de la UIB només s'han publicat al BOIB les de 2004 i algunes institucions com el Parlament tenen els seus propis butlletins oficials.

I. OCUPACIÓ PÚBLICA ENTRE 1990 I 2004

I.1. PLACES CONVOCADAS 1990-2004

Entre 1990 i 2004 s'han publicat al BOCAIB/BOIB 98 convocatòries de 51 institucions amb un total de 128 places. Hem optat per ajuntar les places del Govern de les Illes Balears, els consells insulars, la Fundació Pública per a la Música i la Sindicatura de Comptes en un sol grup d'administració autonòmica i insular. En el cas de les places del Govern de les Illes Balears, les hem inclòs a l'illa on s'ubicava el lloc de feina objecte de la convocatòria i en algun cas on no s'especificava l'hem assignat a Illes Balears.

Per la classificació dels ajuntaments segons la població, a cada quinquenni ens hem basat en el cens corresponent, o sigui, pels quinquennis de 1990/1994, 1995/1999 i 2000/2004 la població dels ajuntaments l'hem tret dels censos de 1991, 1996 i 2001 respectivament. El canvi de criteri en relació als estudis anteriors han provocat la modificació en la classificació de 2 places de l'Ajuntament de Lluçmajor i 1 plaça de l'Ajuntament de Sant Llorenç convocades el primer quinquenni. Segons el cens de 1996 aquests ajuntaments tenien més de 20.000 i 5.000 habitants respectivament mentre que en el cens de 1991 no arribaven a aquesta població.

Distribució de les places convocades per illes i tipus d'administració:

Illa	Administració autonòmica i insular	Administració municipal				Total
		Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
I. Balears	1					1
Mallorca	40	30	7	9	26	112
Menorca	1	4		1	4	10
Eivissa	1		3			4
Formentera				1		1
Total	43	34	10	11	30	128

Distribució de les places per anys i per tipus d'administració

Anys	Administració autonòmica i insular	Administració municipal				Total
		Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
1990	1	6		1		8
1991			1	1		2
1992	1	1	1			3
1993		1		3		4
1994	1	3			6	10
1995			1	1	6	8
1996	1	5			4	10
1997		1			1	2
1998	6		1		1	8
1999	1	1		1	3	6
2000		2		1	1	4
2001	2	5	1	2	5	15
2002	22	3	2	1		28
2003	1	5	1		2	9
2004	7	1	2		1	11
Total	43	34	10	11	30	128

Un 87% dels llocs de feina foren creats a Mallorca, un 8% a Menorca i un 3% a Eivissa. A Formentera, la plaça convocada correspon a l'únic ajuntament de l'illa.

El 66% de l'ocupació pública d'aquests anys correspon a les 85 places ofertes pels ajuntaments, de les quals 34 (un 40%) pertanyen als ajuntaments de més de 20.000 habitants i 30 (un 35%) als ajuntaments de menys de 5.000 habitants, que a les illes són els més nombrosos. Els primers han creat llocs de feina fixos quasi cada any des de 1990, mentre que els segons comencen a fer-ho a partir de 1994. Entre aquests dos tipus d'ajuntaments han tret 64 places, o sigui el 50% del total de la oferta pública. L'administració autonòmica i insular ha convocat el 34% de les places.

Distribució de les places per quinquennis i per tipus d'administració

Anys	Administració autonòmica i insular	Administració municipal				Total
		Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
1990 - 1994	3	11	2	5	6	27
1995 - 1999	8	7	2	2	15	34
2000 - 2004	32	16	6	4	9	67
Total	43	34	10	11	30	128

Quinquenni 2000-2004

Illa	Administració autonòmica i insular	Administració municipal				Total
		Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Mallorca	31	13	3	2	7	56
Menorca		3		1	2	6
Eivissa	1		3			4
Formentera				1		1
Total	32	16	6	4	9	67

Per quinquennis, observam que el nombre de places convocades augmenta a cada quinquenni de manera que més de la meitat han sortit a partir de l'any 2000.

Entre 1990 i 1994, es creen 4 places a l'illa de Menorca per part de les següents administracions: Ajuntament de Maó, Consell de Menorca, ajuntaments d'es Migjorn Gran i d'es Mercadal. Entre 1995 i 1999 totes els llocs de feina convocats pertanyen a Mallorca.

En el darrer quinquenni hi trobam representades totes les administracions i totes les illes. Destaquem els 32 llocs de feina de l'administració autonòmica i insular (Govern balear, Sindicatura de Comptes, UIB, Consells de Mallorca i d'Eivissa i Formentera), dels quals 21 provenen del Consell Insular de Mallorca.

La majoria de les convocatòries ho són d'una sola plaça i només onze n'ofereixen més d'una; entre aquestes destaquen en 1990 les cinc places d'auxiliar de biblioteca de l'Ajuntament de Palma i en 2002 les quinze de tècnics ajudants d'arxiu-biblioteca del Consell Insular de Mallorca.

Així mateix, de les 51 institucions que han publicat oposicions, 31 han tret una sola plaça; les administracions que n'han convocat més d'una en aquest període són: el Consell Insular de Mallorca (27 places), l'Ajuntament de Palma (18 places), el Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Manacor (7 places cadascuna), l'Ajuntament de Calvià (4 places) els ajuntaments de Campos, de Ciutadella de Menorca i de ses Salines i la UIB (3 places). Amb dos places tenim: els ajuntaments de Alcúdia, Campanet, Capdepera, Consell, Lluçmajor, Mancor de la Vall, es Mercadal, Santa Maria del Camí, Santa Margalida, la Fundació Pública per a la Música i la Sindicatura de Comptes.

No sempre es tracta de llocs de feina de nova creació, alguns ens consta que ja estaven coberts de forma interina. En un percentatge apreciable s'ofereixen com a places temporals i, encara que no sempre ho podem afirmar amb seguretat, creim que, com a mínim, una dotzena d'elles s'han convocat més d'una vegada al llarg d'aquests anys.

I. 2. PLACES CONVOCADAS PER ÀMBITS DE TREBALL

Segons la denominació i les funcions que tenen assignades, hem classificat les places en tres àmbits: arxius, biblioteques, i arxiu/biblioteca; en alguns casos per determinar-lo hem hagut d'examinar el programa demanat.

La classificació d'algunes places és dubtosa. Hem classificat com a d'arxiu/biblioteca la que fou oferta pel Govern de les Illes Balears en 1992 (Cos superior facultatiu, especialitat llicenciat en filosofia i lletres) de la qual no es va publicar ni el temari ni cap altra dada.

En el cas d'algunes places convocades pel Consell Insular de Mallorca, ni el departament al qual pertanyen ni la seva denominació deixen clar quin serà el seu àmbit. Basant-nos en el temari, hem classificat les 3 places de vigilant-informador a Biblioteques; les de tècnic superior (documentació – Fodesma), de tècnic de grau mitjà (documentalista – Informació Turística) i de tècnic de grau mitjà (Patrimoni Cultural), les hem classificades a arxiu-biblioteca encara que és possible que en algun cas es tracti d'un centre de documentació o d'una biblioteca especialitzada.

D'acord amb aquests criteris, el Consell Insular de Mallorca hauria convocat 20 places d'arxiu-biblioteca, quasi totes al darrer quinquenni.

També hem classificat com a d'arxiu-biblioteca els dos llocs de treball de la Sindicatura de Comptes, basant-nos en la relació de funcions que s'adjunten al concurs de mèrits de les convocatòries.

Distribució de les places per illes:

ÀMBIT DE TREBALL	Illes Balears	Mallorca	Menorca	Eivissa	Formentera	Total
Arxius		13				13
Arxiu – biblioteca	1	36	2	3	1	43
Biblioteques		63	8	1		72
Total	1	112	10	4	1	128

Distribució de les places per quinquennis:

ÀMBIT DE TREBALL	1990/94	1995/99	2000/04	Total
Arxius	3	4	6	13
Arxiu – biblioteca	3	11	29	43
Biblioteques	21	19	32	72
Total	27	34	67	128

Distribució de les places per tipus d'administració:

ÀMBIT DE TREBALL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Arxius	4	4	1	4		13
Arxiu – biblioteca	27		4	2	10	43
Biblioteques	12	30	5	5	20	72
Total	43	34	10	11	30	128

Per àmbits de treball, el 56% de les places es presenten com de biblioteques, el 34% d'arxiu-biblioteca, i només el 10% són d'arxius. Si observam l'evolució per quinquennis, entre 1990 i 1994 es creen sobretot places de biblioteques, mentre que les d'arxiu-biblioteca es van consolidant a partir del segon quinquenni fins igualar en els darrers anys l'oferta en biblioteques. Així i tot, el percentatge de places de biblioteques del darrer quinquenni arriba al 48 %. El nombre de llocs de treball d'arxius va creixent però mantenint uns percentatges similars en els tres quinquennis.

En biblioteques, la major part de les places han estat convocades pels ajuntaments de més de 20.000 habitants i de menys de 5.000 habitants. Entre els dos sumen un 69% dels llocs de feina d'aquest àmbit; destaquem les setze places de l'Ajuntament de Palma. Però constatarem un major pes de l'administració autonòmica i insular que, a partir de 2000, ha convocat la quarta part de l'oferta de biblioteques.

Són els ajuntaments de menys de 5.000 habitants i l'administració autonòmica i insular els que convoquen més places amb les dues funcions de biblioteques i arxiu.

Els llocs de feina d'arxiver/a són totes a Mallorca i no totes les administracions n'han convocat, per exemple no en hi ha cap als ajuntaments petits.

I.3. RELACIO LABORAL

La relació laboral per tipus d'administració:

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	Funcionari	Funcionari interí	Laboral	Laboral temporal	Total
Administració insular i autonòmica	39	1	3		43
Més de 20.000 habitants	25	1	8		34
De 10.000 a 20.000 habitants	3		7		10
De 5.000 a 10.000 habitants	3		5	3	11
Menys de 5.000 habitants	2		18	10	30
Total	72	2	41	13	128

La relació laboral per quinquennis:

QUINQUENNIS	Funcionari	Funcionari interí	Laboral	Laboral temporal	Total
1990-1994	12	1	10	4	27
1995/1999	11		18	5	34
2000-2004	49	1	13	4	67
Total	72	2	41	13	128

La relació laboral al quinquenni 2000-2004:

RELACIO LABORAL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Funcionariat	32	13	2	2	1	50
Laboral		3	4	2	8	17
Total	32	16	6	4	9	67

La relació laboral per àmbit de treball i per tipus d'administració

Places en règim funcional:

ÀMBIT DE TREBALL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Arxius	2	4		2		8
Arxiu – biblioteca	26		1	1		28
Biblioteques	12	22	2		2	38
Total	40	26	3	3	2	74

Places en règim laboral:

ÀMBIT DE TREBALL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Arxius	2		1	2		5
Arxiu – biblioteca	1		3	1	10	15
Biblioteques		8	3	5	18	34
Total	3	8	7	8	28	54

Un 58% de les places han set creades en règim funcionarial per un 42% que són laborals. Són les administracions autonòmica i insular i els ajuntaments de més de 20.000 habitants els qui han convocat la majoria dels llocs de feina de funcionaris encara que també n'han tret de laborals. Als ajuntaments de més de 20.000 habitants les places de laborals corresponen quasi exclusivament a la categoria D.

Per contra, són els ajuntaments de menys de 20.000 els que ofereixen preferentment places de laborals tant fixos com temporals. Sobretot als ajuntaments petits de menys de 5.000 habitants només un 7% de les places convocades són de funcionaris.

Com després veurem, aquest fet determina la presència respectiva de funcionaris i laborals a les diferents categories: els funcionaris tenen una major presència al tipus de places que les administracions autonòmiques o insulars o els ajuntaments de més de 20.000 habitants convoquen preferentment. Per àmbits de treball la diferència és menor, els funcionaris tenen més percentatge a l'àmbit d'arxius i d'arxiu-biblioteca (un 62 % i un 65 %, respectivament) que en el de biblioteques (un 53%).

També determina l'augment dels funcionaris del darrer quinquenni. Així i tot constata una evolució favorable al funcionariat en els ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants: el 40% de les places que han creat des de 2000 (4 de 10) són de funcionaris.

I.4. PLACES CONVOCADAS PER CATEGORIA LABORAL

Entre els significats que pot prendre el concepte de categoria al món laboral, en aquest estudi hem optat per basar-nos en el que apareix obligatòriament a totes les convocatòries: la titulació requerida.

Entre els funcionaris i, segons aquesta titulació, els llocs de feina s'inclouen en grups de titulació que hem afegit a les places dels laborals seguint els mateixos criteris: *A* quan la titulació era llicenciatura, *B* per la de diplomatura, *C* per BUP o batxiller superior, *D* per graduat escolar i batxiller elemental i *E* per certificat d'escolaritat.

Distribució de les places per illes

Illa	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
I. Balears	1					1
Mallorca	15	34	38	23	2	112
Menorca		1	1	8		10
Eivissa		3	1			4
Formentera		1				1
Total	16	39	40	31	2	128

Distribució de les places per quinquennis

Quinquenni	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
1990-1994	4	3	7	12	1	27
1995-1999	3	6	15	10		34
2000-2004	9	30	18	9	1	67
Total	16	39	40	31	2	128

Distribució de les places per tipus d'administració

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica	7	25	6	5		43
Més de 20.000 habitants	5	4	11	13	1	34
De 10.000 a 20.000 habitants	2	3	2	3		10
De 5.000 a 10.000 habitants	2	3	4	1	1	11
Menys de 5.000 habitants		4	17	9		30
Total	16	39	40	31	2	128

Els percentatges de places per categories són: 12% de places de categoria A, 30% de categoria B, 31% de categoria C, 24% de categoria D i un 2% de la E.

Mentre que a Mallorca trobam places de totes les categories, a les altres illes el menor nombre de convocatòries fa que es concentrin en unes poques categories. Així, a Menorca la majoria són de la categoria D. En canvi a Eivissa i Formentera quasi totes les places són de titulats mitjans.

Quant a l'evolució de la qualitat de l'oferta pública, en el darrer quinquenni observam un creixement important del nombre de places de titulats superiors i mitjans, sobretot d'aquests darrers; a la vegada, es convoquen el doble de places de categoria C que de categoria D. De manera que, entre 1990/1994 i 2000/2004, trobam dues categories que han sofert una evolució molt clara i contraposada: les places de categoria B han passat de representar el 11% de l'oferta pública en el primer quinquenni al 45% en el darrer; i les places de categoria D han passat del 44% al 13%.

El nombre de places de titulats superiors és proporcional al nivell de l'administració, així el 75% estan concentrats a les administracions autonòmica i insular i als ajuntaments de més de 20.000 habitants mentres que no en hi ha cap als ajuntaments petits. Els titulats mitjans són majoria entre les places convocades per l'Administració insular i autonòmica. La categoria C és majoritària als ajuntaments de menys de 5.000 habitants. Als ajuntaments de més de 20.000 habitants, el 71% de les places pertanyen a les categories C i D, la categoria D figura com a majoritària però ens consta que cinc d'aquestes darreres han passat posteriorment a categoria C.

Els ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants han ofert el mateix nombre de places de tècnics superiors i mitjans que de les categories C i D.

I.5. CATEGORIA LABORAL PER RELACIÓ LABORAL.

La categoria laboral per tipus d'administració i relació laboral

Places en règim funcional:

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica	7	23	5	5		40
Més de 20.000 habitants	5	3	11	6 *	1	26
De 10.000 a 20.000 habitants		1	1	1		3
De 5.000 a 10.000 habitants	2	1				3
Menys de 5.000 habitants			1	1		2
Total	14	28	18	13	1	74

* Cinc d'aquests funcionaris han passat a la categoria C.

Places en règim laboral:

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica		2	1			3
Més de 20.000 habitants		1		7		8
De 10.000 a 20.000 habitants	2	2	1	2		7
De 5.000 a 10.000 habitants		2	4	1	1	8
Menys de 5.000 habitants		4	16	8		28
Total	2	11	22	18	1	54

Com ja hem comentat, els funcionaris tenen una major presència en les administracions autonòmiques o insulars i en els ajuntaments de més de 20.000 habitants i una presència quasi simbòlica als ajuntaments de menys de 5.000 habitants. L'excepció la constitueixen les places de categoria D i de caràcter laboral convocades pels ajuntaments de més de 20.000 habitants.

Així, no ens ha d'estranyar que quasi tots els titulars superiors i el 72% dels titulats mitjans siguin funcionaris, però que, a les altres categories C i D on l'incidència dels ajuntaments de menys de 20.000 habitants és major, el percentatge baixi a un 45% i 42% respectivament.

I.6. CATEGORIA LABORAL PER ÀMBITS DE TREBALL

Distribució de les places:

ÀMBIT DE TREBALL	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Arxius	7	4	2			13
Arxiu – Biblioteca	4	27	9	3		43
Biblioteques	5	8	29	28	2	72
Total	16	39	40	31	2	128

Comparança entre les places d'arxius o d'arxiu biblioteca i les de biblioteques

ARXIUS

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL				Total
	A	B	C	Total	
Administració insular i autonòmica	2	1	1	4	
Més de 20.000 habitants	2	2		4	
De 10.000 a 20.000 habitants	1			1	
De 5.000 a 10.000 habitants	2	1	1	4	
Menys de 5.000 habitants					
Total	7	4	2	13	

ARXIU / BIBLIOTECA

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL				Total
	A	B	C	D	
Administració insular i autonòmica	3	21	2	1	27
Més de 20.000 habitants					
De 10.000 a 20.000 habitants	1	2	1		4
De 5.000 a 10.000 habitants		1	1		2
Menys de 5.000 habitants		3	5	2	10
Total	4	27	9	3	43

BIBLIOTEQUES

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica	2	3	3	4		12
Més de 20.000 habitants	3	2	11	13	1	30
De 10.000 a 20.000 habitants		1	1	3		5
De 5.000 a 10.000 habitants		1	2	1	1	5
Menys de 5.000 habitants		1	12	7		20
Total	5	8	29	28	2	72

El contrast entre les places de biblioteques i les d'arxius i d'arxiu-biblioteca quant a categoria laboral és significatiu. Les places d'arxius es classifiquen en un 54% de com a tècnics superiors i en un 31% com a tècnics mitjans. Les places d'arxiu-biblioteca són un 63% de tècnics mitjans i un 21% de categoria C. En canvi, el 79% de les places de biblioteques es concentren a les categories C i D.

1.6. CONCLUSIONS:

El creixement de l'oferta pública en els darrers anys permet aprofundir les conclusions en dos sentits: en les diferències en l'ocupació pública de les diferents administracions ja que totes han convocat suficient nombre de places i en l'evolució en la qualitat de l'ocupació del darrer quinquenni.

Així l'administració autonòmica i insular ha convocat un 34% del total de places, les tres quartes parts en el darrer quinquenni. Quasi tots els llocs de treball són en règim funcionarial i pertanyen a totes les categories, amb predominança de titulats mitjans. Encara que certes administracions, com la UIB i el Govern balear, han creat sobretot places de biblioteques, la majoria de les places pertanyen a l'àmbit d'arxiu-biblioteca i possiblement algunes es podrien considerar com a centres de documentació o biblioteques especialitzades.

Els ajuntaments de més de 20.000 habitants han ofert sobretot places de biblioteques (88%) i en un 74% de funcionariat. Han tret places de totes les categories però en un 71% de categoria C i D. Aquests ajuntaments han creat en el darrer quinquenni quasi tants de llocs de feina com en els 10 anys anteriors i el mateix nombre de places de funcionari (13). Constatam una certa millora en la categoria de les places: entre les 18 places anteriors a l'any 2000 la meitat eren de categoria D, 5 de categoria C i només 4 de titulats superiors i mitjans; de les 16 places convocades posteriorment, només 5 són de categoria D, 6 són de categoria C i 5 de titulats superiors i mitjans.

Els ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants tenen un pes menor tant en el total de l'oferta pública (16%) com en el seu creixement en el darrer quinquenni ja que des de 2000 només han creat 10 places. La major diferència entre els dos tipus d'ajuntaments és que els que tenen entre 5.000 i 10.000 habitants són una de les administracions que han creat més places d'arxius (4) mentre que els majors de 10.000 habitants només n'han creat una i, probablement, s'orienten cap a l'unificació les dues funcions d'arxiu i de biblioteca. En el darrer quinquenni, aquests dos tipus d'ajuntaments han augmentat l'oferta de places de titulats superiors i mitjans que ara suposen quasi la meitat del total de places (10 de 21), han millorat la categoria dels llocs de treball de biblioteques (només han convocat una plaça de categoria D i cap de E) i convoquen més places de funcionaris.

Els ajuntaments de menys de 5.000 habitants crearen la meitat de les places entre 1996 i 1999, en el darrer quinquenni només han creat 9 llocs de treball. Així i tot, les 30 places d'aquests ajuntaments segueixen suposant quasi la quarta part del total (un 23%). No han convocat cap plaça d'arxiu, funcions que cobreixen juntament amb les de biblioteques; tampoc han tret cap plaça de categoria A i quasi totes les places són en règim laboral (només 2 de funcionaris). Si a aquest fets li afegim que a l'àmbit de biblioteques han seguit oferint places de categoria D, podem concloure que no hi ha hagut millora en la qualitat de l'oferta.

II. DEFINICIO DEL LLOC DE FEINA

El lloc de feina ens ve definit per algunes de les dades que figuren a les 98 convocatòries: l'adscripció i la denominació, els requisits demanats als aspirants i les funcions que se li assignen.

II.1. ADSCRIPCIO I DENOMINACIÓ

A més de pertànyer a un grup de titulació, les places de funcionaris venen definides per la seva adscripció a cossos, escales, subescales i classes de l'administració general o especial. Així mateix, no totes les convocatòries inclouen l'adscripció completa ni la presenten de la mateixa manera sobretot a nivell de subescales i classes.

En el nostre sector, tots els llocs de feina de funcionaris dels ajuntaments i dels consells insulars estan enquadrats dins l'escala de l'administració especial. Només trobam una plaça de conserge adscrita a l'administració general. Les places de categoria A i B pertanyen a la subescala tècnica i a la classe de tècnics superiors o mitjans. Les places de categoria C i D pertanyen indistintament a les subescales de serveis especials o de comeses especials.

En el cas de l'administració autonòmica, certs organismes autònoms i la UIB, la plantilla està organitzada en cossos i escales específics. Així figura a les convocatòries del Govern de les Illes Balears, encara que a les darreres també es fa menció de la seva pertinença a l'administració especial: Cos auxiliar facultatiu (1990), Cos facultatiu superior (1992), Cos facultatiu tècnic (2002). I també a les places convocades els darrers anys per la Sindicatura de Comptes (Cos administratiu i Cos de titulats superiors) i la Universitat (Escala d'auxiliar de biblioteca).

Res d'això apareix a les convocatòries del personal laboral. Només a nou de les convocatòries hi figura el grup de titulació, a vegades per concretar que el sou serà el corresponent al grup de funcionaris que li pertocaria. En algun cas també hi figura el nivell pels mateixos motius.

En canvi, en les denominacions de les places no observam cap diferència entre les places del personal laboral o funcionari. És la pertinença a l'administració autonòmica i insular o a l'administració local la que determina la forma que adopta la denominació del lloc de feina.

A l'administració insular i autonòmica, les denominacions de les places deriven de la seva adscripció sobretot a les dues categories A i B on predomina la de tècnic superior o tècnic mitjà.

A la categoria A les denominacions concretes són: tècnic superior d'arxiu, tècnic superior de biblioteques, tècnic superior d'un departament (3), cap de secció d'arxius, documentació i assessorament lingüístic, més una convocatòria del Govern de l'especialitat de llicenciat en filosofia i lletres. A la categoria B són: tècnic ajudant o tècnic mitjà d'arxiu i biblioteques (2), tècnic de grau mitjà (3), arxiver responsable de la documentació musical, coordinador d'arxius i biblioteques a més d'una convocatòria del Govern de l'especialitat de biblioteconomia i documentació.

A les cinc convocatòries de la categoria C les denominacions són més diverses: tècnic auxiliar arxiu-biblioteca (urbanisme), documentalista, arxiver, auxiliar biblioteca (2). I a les quatre de categoria D: vigilant informador (2), especialitat d'auxiliar de biblioteca, auxiliar d'arxiu-biblioteca.

A tres de les quatre convocatòries del Govern de les Illes Balears la denominació es presenta com una especialitat d'un dels cossos facultatius: "Cos facultatiu superior. Especialitat de llicenciat en filosofia i lletres", "Cos facultatiu tècnic. Especialitat de biblioteconomia i documentació" i "Cos auxiliar facultatiu. Especialitat auxiliar de biblioteca". Al Consell Insular de Mallorca la denominació ve acompanyada pel nom del departament o del centre on estan assignades les places, de manera que quan aquesta denominació és molt general la ubicació de la plaça ens ve donada per aquest acompanyament: tècnic superior (Arxiu So i Imatge), tècnic superior (Coordinador de Biblioteques), tècnic superior (Documentació - Fodesma), de tècnic de grau mitjà (documentalista - Informació Turística) i de tècnic de grau mitjà (Patrimoni Cultural), tècnic auxiliar arxiu-biblioteca (urbanisme).

Als ajuntaments les denominacions de les categories A i B més representades són les d'arxiver (4), bibliotecari-arxiver (4) i bibliotecari (4), que trobam a les dues categories. A la categoria A les denominacions concretes de les places són: arxiver (3), bibliotecari (2), arxiver i assessor lingüístic, arxiver-bibliotecari, coordinador de biblioteques i tècnic superior d'arxivística. A la categoria B són: bibliotecari-arxiver (4), bibliotecari (2), ajudant d'arxiu (2), ajudant de biblioteca, arxiver, auxiliar de biblioteca, coordinador de biblioteques, oficinista- bibliotecari, tècnic d'arxiu i biblioteques.

A les places de categoria C les denominacions també varien, però aquesta variació es dóna sobretot als ajuntaments de menys de 10.000 habitants, ja que als de població superior als 10.000 habitants totes les places són "auxiliars de biblioteca" o "auxiliar d'arxiu i biblioteca". Les denominacions representades són:

- a l'àmbit d'arxius: oficial d'arxiu.
- a l'àmbit d'arxiu-biblioteca: bibliotecari-arxiver o bibliotecari i arxius (3), ajudant de biblioteca i arxius, auxiliar de biblioteca i arxius, bibliotecari/ària – encarregat/ada d'arxiu i dinamitzador cultural.
- a l'àmbit de biblioteques: encarregat de biblioteca (4) o bibliotecari (3), auxiliar biblioteca (11), administratiu de biblioteca (3) i tècnic auxiliar de biblioteca.

A totes les administracions, les places de categoria D són clarament d'auxiliar: "auxiliar de biblioteca", "auxiliar d'arxiu-biblioteca" o "auxiliar de biblioteca-arxiu". La denominació de "bibliotecari/ària" és excepcional.

En canvi, una de les dues places de categoria E és d'"encarregat de biblioteca" i l'altra de "conserge amb destí a la biblioteca".

II.2. REQUISITS PRINCIPALS.

El principal requisit demanat a les convocatòries per a les places de les categories C, D, E és tenir la titulació bàsica corresponent: BUP o batxiller superior, graduat escolar o batxiller elemental, i certificat d'escolaritat, respectivament. Generalment s'hi afegeixen com a equivalents les formacions professionals respectives FP II o FP I; en sis casos es demana FP I o FP II de la branca d'administració. Excepcionalment, per a una de les places de categoria C s'ha de tenir un títol elemental de música a més del BUP: es tracta d'una plaça d'arxiver de la Fundació Pública per a la Música.

A les convocatòries de places de categoria A i B la titulació exigida és bastant diversa, fins i tot existeixen convocatòries on es demanen titulacions alternatives; en aquest cas, hem optat per adjuntar-ne la relació. Per àmbits de treball les titulacions són les següents:

TITULACIÓ EXIGIDA	Categoria B			Total
	Arxiu	Arxiu / Biblioteca	Biblioteca	
Diplomatura universitària o tres cursos	2	2	4	8
Diplomatura universitària o tres cursos de filosofia i lletres	2	1		3
Diplomatures específiques*		1		1
Diplomat/ada en biblioteconomia i documentació		5	2	7
Diplomat/ada en biblioteconomia o altres *		3		3
Total	4	12	6	22

* Els requisits de les quatre convocatòries marcades amb asterisc són:

- Diplomatura en biblioteconomia, en lletres o mestre + català D/E (1996: Ajuntament d'Esporles).
- Diplomatura en biblioteconomia, 1r cicle de qualsevol carrera de lletres o mestre + català C (1999: Ajuntament de Banyalbufar).
- Diplomatura en biblioteconomia i documentació o l'equivalent (tres anys complets) a la llicenciatura de filosofia i lletres (2002: Consell Insular de Mallorca).
- Diplomatura en turisme o l'equivalent (tres anys complets) a les llicenciatures d'història o d'història de l'art (2002: Consell Insular de Mallorca).

TITULACIÓ EXIGIDA	Categoria A			Total
	Arxiu	Arxiu / Biblioteca	Biblioteca	
Llicenciat/ada		1	2	3
Llicenciat/ada filosofia i lletres		2	1	3
Llicenciat/da història	3	1	1	5
Llicenciatures específiques *	1		1	2
Llicenciatura en documentació o altres *	3			3
Total	7	4	5	16

* Els requisits de les cinc convocatòries marcades amb asterisc són:

- Llicenciat en filologia catalana o filosofia i lletres (geografia i història) (2001: Ajuntament de Campos).
- Llicenciatura en filosofia i lletres, història o història de l'art (2001: Consell Insular de Mallorca).
- Llicenciatura en documentació, en filosofia i lletres (història) o en història (2 casos en 2001 i 2002 de l'Ajuntament de Manacor, es tracta probablement de la mateixa plaça)
- Llicenciatura en filosofia i lletres, en ciències de la documentació o en ciències de la informació (2002: Consell Insular de Mallorca).

D'entrada, observam que entre els tècnics mitjans (grup B) la tendència majoritària és demanar una diplomatura universitària en general o la diplomatura en biblioteconomia i documentació, essent molt inferior la demanda de la diplomatura de filosofia i lletres.

En canvi, entre els tècnics superiors (grup A) les titulacions exigides són diverses, sense que cap sigui predominant. Llevat d'excepcions, les relacions entre els requisits i les funcions del lloc de feina, segons podem deduir de les denominacions, no són gaire clares. Només en el cas dels arxius hi ha una tendència a demanar la llicenciatura en història com a única titulació o com a titulació alternativa; però també és als arxius on, en el darrer quinquenni, es comença a introduir la llicenciatura en documentació (o en ciències de la documentació) com a titulació alternativa a la d'història o a la de filosofia i lletres.

Quant a la presència de les titulacions específiques o alternatives en certes convocatòries, la meitat d'elles són del Consell insular de Mallorca i es tracta de llocs de feina en centres

especialitzats (com l'Arxiu So i Imatge) o en altres departaments (com el d'Informació Turística). En algun cas, les titulacions estan relacionades amb les altres funcions assignades als llocs de feina (com és l'assessorament lingüístic).

Per quinquennis, la única evolució que hem notat, a més de l'esmentada anteriorment, és l'augment de la demanda de la diplomatura en biblioteconomia i documentació com a titulació exclusiva: de les set convocatòries on l'han demanat, cinc corresponen al darrer quinquenni. Les administracions convocants són: el Govern de les Illes Balears, els consells insulars de Menorca i d'Eivissa i Formentera, i als ajuntaments de Calvià, de Formentera i de Sant Josep.

Fins l'any 1998 l'exigència de coneixements de català era esporàdica. Només hem trobat quatre convocatòries on el demanen com a requisit substituïble per un examen, entre elles, una plaça de l'any 1996 amb tasques de traducció del català on s'exigeix el nivell D/E. Ja hem dit que no hem revisat altres parts de les convocatòries com els mèrits o les proves, on probablement trobaríem el català més representat.

A partir d'aquest any, trobam una progressió cap a una demanda de català generalitzada i relacionada amb la categoria o les funcions de les places convocades. En els anys 1998 i 1999, l'exigència del català afecta a la meitat de les places, però no hi ha correlació entre la categoria de la plaça i el nivell de català demanat. Les tres convocatòries on el nivell és el mitjà, són per a places de categoria B i C, mentre que a les quatre on el nivell demanat és l'elemental o el bàsic, les places corresponen a les categories de tècnic superior (grup A) i auxiliar (grup D).

En canvi al darrer quinquenni, el català es requereix al 80% de les places i amb tendència a que el nivell demanat sigui el C o el B segons la categoria de la plaça. Així, a les 8 convocatòries de tècnics superiors, a 6 es demana el nivell C; les altres dues inclouen les funcions d'assessorament lingüístic i els requisits són superiors (nivell D/E o filologia catalana com a titulació alternativa). A les convocatòries de tècnics mitjans (grup B) el nivell demanat és quasi indistintament el C (6 casos) o el B (4 casos). A les 11 convocatòries de tècnics auxiliars (grup C), a 2 es demana el nivell C i a 9 el B. I a les places del grup D, el nivell de català demanat és sempre el B.

II.3. FUNCIONS DELS LLOCS DE FEINA

Aproximadament una tercera part de les convocatòries (36 de 98) inclouen un apartat amb les funcions o responsabilitats concretes del lloc de feina o les condicions en què s'exerciran.

Quant a les funcions, hem distingit entre les que hem considerat pròpies dels àmbits de biblioteques, d'arxius o de documentació i les altres funcions assignades als llocs de feina.

En el primer cas, i llevat d'algunes administracions, la relació no és gaire rigurosa i podem comprovar que es va copiant d'una convocatòria a una altra. Així i tot, alguns ajuntaments recullen una descripció de les tasques de biblioteca o d'arxiu bastant acurada. Destaquem també les convocatòries de la Fundació Pública per a la Música i les de la Sindicatura de Comptes que detallen les peculiaritats de les places.

En canvi, sí tenen interès les altres característiques de les places que acompanyen i completen la denominació. Així, algunes convocatòries concreten els centres que depenen del treballador: una o més biblioteques, l'arxiu històric o l'arxiu històric i administratiu, els serveis de la biblioteca i de l'arxiu municipal, les biblioteques i el centre sanitari. D'altres precisen les circumstàncies del càrrec: bibliotecari coordinador de la xarxa, col·laboració amb el bibliotecari, sota la direcció del càrrec tècnic o polític que designi l'Ajuntament, d'acord amb les indicacions del Centre Coordinador de Biblioteques del CIM o segons les prescripcions establertes al conveni entre l'Ajuntament i el CIM.

Hem trobat 24 convocatòries de llocs de feina amb altres funcions assignades, dos de les quals pertanyen a places de la Sindicatura de Comptes i la resta a ajuntaments de menys de 10.000 habitants, sobretot als més petits. En aquests ajuntaments menors de 5.000 habitants el 63% del

total de les places convocades tenen altres funcions a més de les d'arxiu-biblioteca o de biblioteca i aquesta circumstància afecta a quasi totes les seves places de les categories B i C.

Si exceptuam les dues places de la Sindicatura de Comptes, amb tasques molt relacionades amb les funcions de la institució, i una plaça d'arxiver/a que integra l'assessoria lingüística, ens trobam amb un tipus de places molt determinat. Es tracta de places de tècnics mitjans (Grup B) i sobretot de categoria C, a l'àmbit d'arxiu-biblioteca o de biblioteca, d'ajuntaments petits. Quasi totes són places laborals, ja que aquest tipus d'ajuntaments convoquen sobretot places de laborals, hem trobat una única plaça de funcionari.

Convocatòries de places amb altres funcions per àmbit de treball i tipus d'administració (entre parèntesis les convocatòries de places amb altres funcions)

ÀMBIT DE TREBALL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Arxius	4	4	1	4 (1)		13 (1)
Arxiu – biblioteca	12 (2)		4	2	10 (8)	28 (10)
Biblioteques	8	19	5	5 (2)	20 (11)	57 (13)
Total	24 (2)	23	10	11 (3)	30 (19)	98 (24)

Convocatòries de places amb altres funcions per categoria laboral i tipus d'administració (entre parèntesis les convocatòries de places amb altres funcions)

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica	7 (1)	8	5 (1)	4		24 (2)
Més de 20.000 habitants	5	4	7	6	1	23
De 10.000 a 20.000 habitants	2	3	2	3		10
De 5.000 a 10.000 habitants	2 (1)	3 (1)	4 (1)	1	1	11 (3)
Menys de 5.000 habitants		4 (3)	17 (15)	9 (1)		30 (19)
Total	16 (2)	22 (4)	35 (17)	23 (1)	2	98 (24)

La majoria de les places (15 casos) tenen assignades tasques de “dinamització cultural o sociocultural”, “dinamització de la biblioteca amb activitats culturals i d'oci recreatives”, “coordinació i gestió d'activitats culturals, organització d'esdeveniments culturals” sovint acompanyada de “atenció al punt d'informació juvenil” (en 8 places). A vegades s'afegeixen “serveis culturals”, “tasques culturals” o “altres treballs que se li encomanin” sense especificar més; només a una s'especifica que les activitats culturals aniran encaminades “al foment de la lectura i a la formació d'usuaris”. A una de les places se li assigna també l'assessoria lingüística, a una altra l'atenció al centre sanitari, i, a dues, l'arxiu municipal.

La resta dels llocs de feina (9) tenen assignades funcions més específiques: “assessoria lingüística”, “funcions d'exposicions al Museu i Fons Artístic” i “treball a les oficines municipals per completar horari: arxiu, correcció de textos, cròniques ...”, “encarregat del centre sanitari i altres treballs”, “centre metge” “traducció de català i col·laboració als mitjans de comunicació”, “servei de traducció al català a qualsevol entitat, assessorament lingüístic i col·laboració amb els mitjans de

comunicació”, “assessorament lingüístic, traducció i correcció de la documentació de la Sindicatura” “ tasques de normalització lingüística, suport als equips d'auditoria”

A vegades la denominació de la plaça inclou totes les funcions; així, ens trobam amb “encarregat de biblioteca, punt d'informació juvenil i altres treballs” (2), “encarregat de biblioteca, punt d'informació juvenil i assessoria lingüística”, “encarregat de biblioteca o administratiu de les biblioteques municipals i del centre sanitari i altres treballs (2), “bibliotecari – arxiver – dinamitzador cultural” (2), “bibliotecari – dinamitzador cultural – punt d'informació juvenil” (2), “arxiver i assessor lingüístic” i “cap de secció d'arxiu, documentació i assessorament lingüístic”. Fins i tot una de les places té com a denominació principal “dinamitzador cultural”.

II. 4. CONCLUSIONS

En el nostre sector, les places de funcionari dels ajuntaments i dels consells insulars venen definides per la seva adscripció a l'escala de l'administració especial, subescala tècnica o de serveis o comeses especials segons la categoria de la plaça. A l'administració autonòmica, a certs organismes autònoms i a la UIB, les places s'adscriuen a cossos i escales específics. En canvi, a les convocatòries de llocs de feina en règim laboral només s'al·ludeix a la denominació.

En les denominacions de les places no observam cap diferència entre les places del personal laboral o funcionari. És la pertinença a l'administració autonòmica i insular o a l'administració local la que determina la forma que adopta la denominació de llocs de feina possiblement similars.

A l'administració insular i autonòmica, les denominacions de les places, que solen ser de funcionariat, deriven de la seva adscripció a la classe determinada: tècnics superiors, mitjans o auxiliars. Aquesta és la denominació que predomina sobretot a les dues categories A i B.

En canvi, als ajuntaments empen denominacions més variades que no distingeixen de categories. Com hem vist, els càrrecs més freqüents, que són els d'arxiver, bibliotecari o bibliotecari-arxiver, els trobam a les tres categories A, B i C.

Les places de categoria C tenen diferents funcions i denominacions segons sigui l'administració a la qual pertanyen. Així a l'administració autonòmica i insular i als ajuntaments majors de 10.000 habitants són d'auxiliar o de tècnic auxiliar, mentre que als ajuntaments menors les denominacions varien i quasi totes les places tenen assignades altres tasques.

Per contra, les places de categoria D són totes d'auxiliar sigui quina sigui l'administració convocant.

Pel que fa als estudis, cal destacar la varietat de titulacions que al llarg dels quinze anys s'han exigit a les oposicions de tècnics mitjans i superiors, sense que, a partir de l'enunciat de les convocatòries, puguem deduir-ne el motiu. Fins i tot se segueix demanant els estudis en filosofia i lletres, extingits fa un parell de dècades, potser perquè es consideren els estudis universitaris més generals. Només en el cas dels tècnics superiors d'arxius es tendeix a demanar una titulació específica relacionada amb funcions assignades al càrrec, la llicenciatura en història, i es comença a demanar la de documentació.

Com a únic canvi, en darrer quinquenni hi ha un augment de la demanda de la diplomatura de biblioteconomia i documentació i de la llicenciatura en documentació, encara que podem sospitar que aquesta darrera no es relaciona amb biblioteques sinó amb arxius.

Quant a la llengua catalana, trobam una clara progressió cap a una demanda de català generalitzada i relacionada amb la categoria o les funcions de les places convocades. Entre 1990 i 1994, hem trobam una sola convocatòria on es demani coneixements de català de nivell mitjà. En el segon quinquenni, es manté aquesta tònica fins els anys 1998 i 1999 en que el requisit del català afecta a la meitat de les places però no hi ha correlació entre la categoria de la plaça i el nivell de català demanat. En canvi al darrer quinquenni, el català es demana al 80% de les places i amb tendència a que el nivell demanat sigui el C o el B segons la categoria de la plaça.

No sempre la denominació del lloc de feina correspon a les funcions reals que es desenvolupen, ja que sobretot als ajuntaments de menys de 5.000 habitants a les places de bibliotecari o de bibliotecari-arxiver se li assignen quasi sempre les tasques de dinamització cultural o sociocultural, informació juvenil, etc., tasques que no sempre es reflecteixen en la denominació. És preocupant que, en alguns casos, les funcions referents a l'arxiu administratiu o històric estiguin com a una tasca adjunta més.

Quant a les places de documentació o documentalista, pertanyen a departaments especialitzats del Consell insular de Mallorca o a organismes autonòmics. Les poques que han sortit a oferta pública no permet generalitzar ja que no hi ha homogeneïtat entre elles però pareix que en la seva definició domina el departament on estan assignades segons podem deduir de la titulació requerida, del temari o de les funcions assignades.

III. ACCÉS AL LLOC DE FEINA I CONDICIONS LABORALS

Altres dades que se'n ofereixen a les convocatòries són el sistema de selecció o la forma d'accés al lloc de feina, el caràcter fixe o temporal de la plaça i a vegades la jornada i l'horari. Com ja hem vist, algunes places s'ofereixen amb contracte laboral temporal o com a plaça de funcionari interí, encara que possiblement no totes les places que cobertes interinament han estat objecte d'una convocatòria formal, publicada als butlletins oficials. Altres convocatòries inclouen referències a la jornada laboral i a l'horari; tampoc aquí no tenim la seguretat que no hi hagi altres places amb condicions similars no mencionades a la convocatòria. Si la convocatòria no especificava altra cosa, s'han considerat les places com a fixes i a jornada completa.

III.1. ACCÉS AL LLOC DE FEINA

L'accés al lloc de feina per tipus d'administració

FORMA D'ACCÉS	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Oposició	3	8			1	12
Concurs-oposició	17	14	10	8	17	66
Concurs	4	1		3	12	20
Total	24	23	10	11	30	98

L'accés al lloc de feina per tipus de relació laboral

FORMA D'ACCÉS	Funcionari	Funcionari interí	Laboral fix	Laboral temporal	Total
Oposició	10		1	1	12
Concurs-oposició	31		27	8	66
Concurs	4	2	10	4	20
Total	45	2	38	13	98

L'accés al lloc de feina per categoria laboral

FORMA D'ACCÉS	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Oposició	3	4	3	2		12
Concurs-oposició	11	15	22	17	1	66
Concurs	2	3	10	4	1	20
Total	16	22	35	23	2	98

L'accés al lloc de feina per quinquennis.

FORMA D'ACCÉS	1990/94	1995/99	2000/04	Total
Oposició	3	2	7	12
Concurs-oposició	13	20	33	66
Concurs	6	9	5	20
Total	22	31	45	98

El concurs-oposició és la forma més usual d'accés a totes les administracions i a totes les categories, tant entre els funcionaris com entre els laborals. A més, a cada quinquenni augmenta el percentatge de convocatòries que proposen aquest sistema: els percentatges són del 59%, 65% i 73% respectivament.

Quant als altres dos sistemes de selecció, l'oposició ha estat emprada quasi exclusivament per les administracions autonòmica i insular i pels ajuntaments de més de 20.000 habitants per a places de funcionariat, de tota categoria. Aquestes administracions han optat pel concurs en les convocatòries de funcionaris interins. Però en els darrers anys l'administració autonòmica ha publicat tres convocatòries per cobrir places pel sistema de concurs de mèrits entre funcionaris de carrera.

Menció apart mereixen els ajuntaments de menys de 5.000 habitants i d'entre 5.000 i 10.000 habitants, que cobreixen per concurs respectivament el 40% i el 27% de les places que convoquen. Aquest fet provoca que el concurs aparegui lligat al tipus de llocs de feina que convoquen preferentment aquests ajuntaments: quasi tot són en règim laboral, 8 a jornada parcial i 4 temporals; la meitat tenen altres funcions assignades.

III.2. LLOCS DE FEINA TEMPORALS

A l'apartat sobre la relació laboral trobam 2 places de funcionaris interins i 13 de laborals temporals. La temporalitat afecta per tant al 12% de les places. Els funcionaris interins pertanyen a l'administració autonòmica i a un ajuntament de més de 20.000 habitants. En canvi, les places temporals en règim laboral estan concentrades als ajuntaments de menys de 10.000 habitants i afecta un 32 % de les places d'aquests ajuntaments. El període de la temporalitat sol ser d'un any o fins a la cobertura de la plaça o la incorporació de la persona titular de la plaça, però l'enunciat de les convocatòries no sempre permet conèixer-ne el motiu.

Així mateix, constatam una diferència entre aquests dos tipus d'ajuntaments. Els ajuntaments entre 5.000 i 10.000 habitants no han tret cap plaça temporal en el darrer quinquenni mentre els ajuntaments de menys de 5.000 habitants han convocat el mateix nombre de places temporals (4) que en el quinquenni anterior.

III.2. JORNADA PARCIAL

Hem considerat que la jornada normal de treball era de 40 hores setmanals a l'hora de substituir les fraccions de jornada que apareixien a les convocatòries però hem considerat jornades parcial exclusivament les inferiors a les 35 hores.

La jornada parcial per tipus d'administració i àmbits de treball

ÀMBIT DE TREBALL	TIPUS D'ADMINISTRACIÓ					Total
	Administració insular i autonòmica	Més de 20.000 habitants	De 10.000 a 20.000 habitants	De 5.000 a 10.000 habitants	Menys de 5.000 habitants	
Arxius	4	4	1 (1)	4 (3)		13 (4)
Arxiu – biblioteca	27		4	2	10 (3)	43 (3)
Biblioteques	12	30 (4)	5 (2)	5	20 (13)	72 (19)
Total	43	34 (4)	10 (3)	11 (3)	30 (16)	128 (26)

La jornada parcial per tipus d'administració i categoria laboral

TIPUS D'ADMINISTRACIÓ	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Administració insular i autonòmica	7	25	6	5		43
Més de 20.000 habitants	5	4	11	13 (4)	1	34 (4)
De 10.000 a 20.000 habitants	2 (1)	3	2 (1)	3 (1)		10 (3)
De 5.000 a 10.000 habitants	2 (1)	3 (1)	4 (1)	1	1	11 (3)
Menys de 5.000 habitants		4 (2)	17 (7)	9 (7)		30 (16)
Total	16 (2)	39 (3)	40 (9)	31 (12)	2	128 (26)

La jornada parcial per àmbit de treball i categoria laboral

ÀMBIT DE TREBALL	CATEGORIA LABORAL					Total
	A	B	C	D	E	
Arxius	7 (2)	4 (1)	2 (1)			13 (4)
Arxiu – Biblioteca	4	27 (2)	9	3 (1)		43 (3)
Biblioteques	5	8	29 (8)	28 (11)	2	72 (19)
Total	16 (2)	39 (3)	40 (9)	31 (12)	2	128 (26)

El 20 % de les places són de jornada parcial. A les places convocades per l'Administració autonòmica i insular no n'hi ha cap cas, però sí a tot tipus d'ajuntament. La jornada parcial es dona sobretot entre els laborals, només la trobam a tres places de funcionaris. És present a totes les categories i a tots els àmbits, però observam unes correlacions clares:

- Als ajuntaments de menys de 5.000 habitants afecta un 53 % de les places, entre les quals hi ha la majoria de les de categoria D, la meitat de les de categoria B i el 41% de les de categoria C.
- Als ajuntaments d'entre 5.000 i 20.000 habitants afecta a una tercera part dels llocs de feina, però es dona a 4 de les 5 places d'arxius i a dos places de biblioteques.
- A ajuntaments de més de 20.000 habitants només la trobam als llocs de feina de biblioteques de categoria D, en concret a 4 de les 8 places de laborals.

- En total, afecta al 39 % de les places de categoria D, totes menys una als ajuntaments de més de 20.000 habitants i de menys de 5.000.

Segons veim al quadre adjunt, la jornada parcial majoritària és igual o superior a la meitat de la jornada, però més una tercera part no hi arriba.

Hores de feina setmanals	Nre. de places
27 o 30 h	4
3 dies por setmana	1
18 o 20 h.	11
15 o 16 h	3
10 o 12 h	5
temps parcial	2
Total	26

Quant a l'evolució al llarg d'aquests quinze anys, en els dos primers quinquennis les places a temps parcial han suposat el 30% (8 de 27) i el 35% (12 de 34) del total de places convocades mentre que en el darrer el pes d'aquest tipus de places ha disminuït, tant en el percentatge, que ha baixat a 9%, com el nombre de places convocades (6 de 67). Però aquestes 6 places incideixen en alguns dels sectors senyalats: de les dues convocades per ajuntaments entre 10.000 i 20.000 habitants, una és una plaça d'arxius; i de les 4 que han set convocades per ajuntaments de menys de 5.000 habitants, 3 són les úniques places de categoria D convocades per aquests ajuntaments.

III.3. HORARI

Un 30% de les convocatòries (29 de 98) duen algun apartat sobre la jornada i l'horari, que en alguns casos es limiten a confirmar que la jornada serà completa o de dilluns a divendres. Si examinem les convocatòries que aporten altres precisions segons l'àmbit de feina de les places a les quals fan referència ens aclareixen les diferències en les condicions de feina que s'hi donen.

Així, a les dues places d'arxiu la jornada és sempre parcial però l'horari és el d'oficina o de dilluns a divendres. En canvi, les cinc places d'arxiu-biblioteca tenen totes jornada completa però amb menció a l'horari dividit, (una de dilluns a dissabte, però d'altres dues, es diu que si cal també es treballaran dissabtes i festius), o "compatible amb l'atenció al públic de la tarda" o "segons les necessitats del servei"

A les observacions sobre l'horari de les places de biblioteques (12 casos) incideixen més en l'adaptació de l'horari a les necessitats:

- En els 8 casos de jornada completa trobam els següents comentaris: horari a determinar, horari diferent segons els mesos, horari flexible, horari especial, compatible amb l'atenció al públic els capvespres (3 casos).
- En 5 places amb jornades parcials s'estableix que l'horari serà segons necessitats a determinar pel regidor.
- Als dos casos que tenen menys hores (10 o 15) treballen de dilluns a divendres però en horari flexible.
- En algun cas es reparteix l'horari de 27 hores entre la biblioteca, la informació juvenil i les activitats culturals, en altres s'especifica que la dedicació i el contracte és a temps parcial.
- Trobam un cas en què s'ha de treballar de dimarts a dissabte.

L'especificació sobre l'horari a les convocatòries al llarg dels tres quinquennis són de 14%, 29% i 27% respectivament, essent difícil percebre cap evolució, sobretot en els deu darrers anys.

III.4. CONCLUSIONS

El sistema de selecció més usual a totes les administracions i per a tot tipus de places és el de concurs-oposició. L'oposició ha estat emprada quasi exclusivament per les administracions autonòmiques i insular i els ajuntaments de més de 20.000 habitants. En canvi el concurs, si exceptuam el concurs de mèrits dirigit a funcionaris, sol ser utilitzat pels ajuntaments de menor població.

Tant la temporalitat com la jornada parcial afecten sobretot als treballadors dels ajuntaments petits sobretot els de menys de 5.000 habitants. El 32% dels llocs de feina dels ajuntaments menors de 10.000 habitants són temporals i el 53% dels dels ajuntaments de menys de 5.000 habitants treballen a jornada parcial. Aquesta darrera condició també és pròpia de les places de categoria D, el 39% de les quals treballen en horari reduït. Fora d'aquests casos només trobam la jornada parcial a les places d'arxiver en ajuntaments entre 10.000 i 20.000 habitants.

Quant a l'horari, és sobretot a les biblioteques on domina la flexibilitat i l'adaptació a les necessitats dels usuaris sense que puguem determinar el percentatge de places afectades ja que aquesta dada no sempre figura a les convocatòries.

Encara que al darrer quinquenni, la qualitat global de l'oferta pública ha millorat, les pitjors condicions laborals es mantenen en els sectors esmentats: ajuntaments de menys de 5.000 habitants i places de categoria D. Per altres motius, els problemes de jornada parcial i d'horari flexible es segueixen donant en les llocs de feina d'arxiu i de biblioteques respectivament.

IV. EPÍLEG:

L'oferta d'ocupació pública de les administracions estudiades se centra majoritàriament en els sectors tradicionals d'arxius i de biblioteques però amb marcades diferències entre un sector i l'altre i entre l'administració municipal i la insular i autonòmica. Per quinquennis, observam que el nombre de places augmenta a cada quinquenni de manera que la més de la meitat foren convocades a partir de l'any 2000.

Són els ajuntaments els que han creat més ocupació pública, el 66%. Sobretot els de població superior a 20.000 habitants i de menys de 5.000 habitants, amb 64 places, han creat el 50% del total de la oferta pública. Destaquem les 18 places de l'Ajuntament de Palma.

L'administració autonòmica i insular ha convocat el 34% de les places restants. En el darrer quinquenni, 32 de les 67 places pertanyen a aquestes administracions. Les 27 places del Consell de Mallorca representen una quinta part del total dels llocs de feina oferts al llarg d'aquests anys.

Per sectors, des dels anys 90 hi ha hagut una expansió de les biblioteques municipals, acompanyada per la creació de places d'arxiu-biblioteca a partir del segon quinquenni. En canvi, l'oferta de places d'arxius és bastant inferior i es manté en un 10% al llarg dels tres quinquennis; els ajuntaments han tret poques places d'arxiu (9). És evident que, sobretot als ajuntaments de menys de 5.000 habitants, les tasques d'arxiu es cobreixen en bona part juntament amb les de biblioteques ja que són aquests ajuntaments i l'Administració autonòmica i insular els que convoquen més places amb les dues funcions d'arxiu i de biblioteca.

Quant a la relació laboral, un 58% de les places són de funcionaris per un 42% de laborals. Són les administracions autonòmica i insular i els ajuntaments de més de 20.000 habitants els qui han convocat la majoria de les places de funcionaris encara que també n'han tret de laborals. Als ajuntaments de més de 20.000 habitants els llocs de feina de laborals corresponen quasi exclusivament a la categoria D. Per contra, són els ajuntaments de menys de 20.000 els que ofereixen preferentment llocs de feina en règim laboral tant fixos com temporals. Sobretot als ajuntaments petits de menys de 5.000 habitants només un 7% de les places convocades són de funcionaris. Així i tot constatam una evolució favorable al funcionariat en els ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants: el 40% de les places que han ofertat des de 2000 (4 de 10) són de funcionaris.

Els percentatges de places per categories són: 12% de places de tècnics superiors (categoria A), 30% de tècnics mitjans (categoria B), 31% de categoria C, 24% de categoria D i un 2% de la E. En el darrer quinquenni observam un creixement important del nombre de llocs de feina de titulats superiors i mitjans, sobretot d'aquests darrers; a la vegada, s'en convoquen el doble de categoria C que de categoria D. De manera que, entre 1990/1994 i 2000/2004, trobam dues categories que han sofert una evolució contraposada: les places de categoria B han passat de representar el 11% de l'oferta pública en el primer quinquenni al 45% en el darrer; i les places de categoria D han passat del 44% al 13%.

Observam que a totes les administracions els llocs de feina d'arxiver/a i d'arxiu/biblioteca gaudeixen d'una major consideració que les de biblioteques, tant pel que fa a la categoria laboral mínima, que al sector d'arxius és la de C, com al percentatge de titulats superiors i mitjans. Les places d'arxius es classifiquen en un 54% de com a tècnics superiors i un 31% són de tècnics mitjans. Les places d'arxiu/biblioteca són en el 63% de tècnics mitjans i un 21% de categoria C. En canvi, el 79% de les places de biblioteques es concentren a les categories C i D.

Si aprofundim en el perfil dels llocs de feina a partir de les característiques estudiades en els apartats I i II veim:

- Els tècnics superiors (grup A), els trobam preferentment a les administracions autonòmica i insular i als ajuntaments de més de 20.000 habitants; són quasi tots funcionaris. Les titulacions demanades varien bastant amb l'excepció de l'àmbit d'arxius, on predomina la llicenciatura en història i es comença a demanar la de documentació. La denominació de les places a l'administració autonòmica i insular sol ser la de tècnic superior, als ajuntaments les denominacions varien.
- Quasi la meitat (un 44%) de les places de tècnics mitjans (grup B) pertanyen a una mateixa institució, el Consell de Mallorca. La resta estan equitativament repartits entre totes les administracions; possiblement ocupen llocs de feina diferents segons la plantilla a la qual pertanyen. Majoritàriament treballen al sector d'arxiu-biblioteca. Quant als requisits d'accés, la tendència majoritària és demanar qualsevol diplomatura universitària encara que, sobretot al darrer quinquenni, algunes administracions sol·liciten la diplomatura en biblioteconomia i documentació com a única titulació. Les denominacions més representades als ajuntaments són les de bibliotecari, bibliotecari-arxiver, ajudant d'arxiu, mentres que a l'administració autonòmica i insular predomina la de tècnic mitjà.
- Menció a part mereixen les tres places de tècnics superiors i mitjans del Consell de Mallorca adscrites als departaments de Fodesma, Informació Turística i Patrimoni Cultural. El caràcter especialitzat d'aquests departaments pareix exigir la creació de llocs de treball per a centres de documentació o biblioteques especialitzades. Ara bé, tant els requisits de titulació com els temaris no permeten una definició clara d'aquestes places i es pot pensar que es tracta de llocs de feina singulars. Al mateix podríem dir de les dues places de la Sindicatura de Comptes, amb tasques molt relacionades amb les funcions de la institució.
- Les titulacions requerides per a les places de les categories C, D, E ja hem vist que són les més generals: BUP o batxiller superior, graduat escolar o batxiller elemental, i certificat d'escolaritat, respectivament, o les formacions professionals equivalents. Tant les places del grup C com les del D estan representades sobretot als ajuntaments majors de 20.000 habitants i menors de 5000 habitants.
- El perfil de les places del grup C és totalment dispar segons el tipus d'ajuntament al que pertanyen: als ajuntaments més grans l'única denominació és d'auxiliar de biblioteca, però als ajuntaments petits les denominacions varien més i les més representades són: bibliotecari-arxiver, encarregat de biblioteca, bibliotecari i auxiliar de biblioteca.
- Sigui quina sigui la seva denominació, als ajuntaments de menys de 5.000 habitants quasi totes les places (15 de 17) tenen assignades altres funcions: generalment són les de dinamització cultural i/o informació juvenil, a les quals a vegades s'afegeixen "serveis culturals", "tasques culturals" o "altres treballs" sense especificar més; 4 d'aquestes cobreixen a més les tasques de biblioteca i arxiu.
- Les places de categoria D són clarament d'auxiliar: "auxiliar de biblioteca" o "auxiliar d'arxiu-biblioteca o de biblioteca-arxiu".
- Tenim per tant dues categories d'auxiliars de biblioteques: l'assimilable als auxiliars tècnics de l'administració especial (grup C) i l'assimilable als auxiliars administratius de l'administració general (grup D). Com veurem seguidament, les seves condicions de treball són totalment dispars.

És obvi que no podem fer deduccions definitives sense tenir una visió completa de les plantilles de les administracions estudiades però, a partir del que duim dit fins ara, podem sospitar que per a llocs de feina similars i amb les mateixes funcions les diferents administracions opten per cobrir-les amb persones amb diferents titulacions i categories segons el nivell o pressupost de l'administració convocant però també segons la consideració que tinguin d'aquests llocs de feina.

Quant a les condicions laborals, destaca la baixa qualitat de l'ocupació pública convocada pels ajuntaments de menys de 10.000 habitants. Als ajuntaments de més de 20.000 la diferència de qualitat es dona entre les places d'auxiliars del grup D i les altres. Aquesta característica s'accentua als ajuntaments de menys de 5.000 habitants que no ha experimentat cap millora en el darrer quinquenni.

Com hem vist, quasi la meitat dels llocs de feina, un 45 %, són de personal laboral i, encara que totes les administracions en convoquen, aquestes se concentren sobretot als ajuntaments de menys de 5.000 habitants on només un 7% de les places convocades són de funcionaris; als ajuntaments de més de 20.000 habitants són les places de categoria D que són preferentment laborals.

Quant a la forma d'accés a la plaça, el concurs-oposició és la forma més usual a totes les administracions, tant entre els funcionaris com entre els laborals; però als ajuntaments de menys de 5.000 habitants i d'entre 5.000 i 10.000 habitants, el concurs s'empra respectivament en el 40% i el 27% de les places convocades.

Aquest recurs preferent a la contractació laboral que, d'entrada no tindria per què resultar discriminatori, es revela com una forma de cobrir llocs de feina en condicions laborals més precàries si ens fixem en la temporalitat o en la jornada parcial que afecten quasi exclusivament els laborals. Igualment podem sospitar que el concurs s'empra per accedir a places no gaire atractives.

Aquestes característiques de temporalitat i jornada parcial es concentren prioritàriament als ajuntaments de menys de 5.000 habitants i a les places de categoria D. En aquests ajuntaments petits un 33% de les places són temporals i un 53% tenen jornada parcial. I, tant en aquests ajuntaments com en els de població superior a 20.000 habitants, la jornada parcial afecta el 39% de les places de categoria D.

Menció a part mereix la jornada parcial a les places d'arxiu: és significatiu que afecti quasi totes les places d'arxius convocades a ajuntaments entre 5.000 i 20.000 habitants, tant si són de funcionari com de laborals, i totes les categories A, B i C. També és preocupant que, en alguns ajuntaments, les funcions referents a l'arxiu administratiu o històric estiguin com a una tasca adjunta més.